

Ortaokul Çevre ?lgi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Çevre ?lgi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28389>

Özet

Ortaokul Çevre ?lgi Ölçe?i, 2020 y?l?nda Özge Çiçek ?entürk taraf?ndan kaleme al?nan bir doktora tezi kapsam?nda psikometrik özellikleri incelenerek geli?tirilmif bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin çevre konular?na ve çevre e?itimine yönelik ilgi düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, ö?rencilerin argümantasyon destekli e?itici çizgi romanlar gibi yenilikçi ö?retim yöntemlerine maruz kald?ktan sonra çevreye olan ilgilerindeki de?i?imleri ölçmeye odaklanm??t?r.

Ölçek, ö?rencilerin çevresel konulara kar?? duyarlıl??n?, merak?n? ve ö?renme iste?ini nicel olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Geli?tirme süreci, ilgili alan yaz?n taramas? ve uzman görüş?leri al?narak titizlikle yürütülmü?tür, böylece ortaokul seviyesine uygun, geçerli ve güvenilir bir araç sunulmas? hedeflenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Çevre ?lgi Ölçe?i, Ortaokul, Çevre E?itimi, Argümantasyon, Özge Çiçek ?entürk, Geli?tirme Ölçe?i.

Yazarlar

Özge Çiçek ?entürk.

Amaç

Ortaokul Çevre ?lgi Ölçe?i'nin temel amac?, ortaokul ö?rencilerinin çevreye yönelik mevcut ilgi düzeylerini ve bu ilginin çe?itli pedagojik müdahaleler (örne?in, argümantasyon destekli ö?renme) sonucunda nas?l de?i?ti?ini ölçmektir. Ölçek, özellikle çevre bilimi ve sosyal sorumluluk alanlar?ndaki e?itimsel programlar?n etkinli?ini de?erlendirmede kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Bu araç, e?itmcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, ö?rencilerin çevreye olan ki?isel ve durumsal ilgilerini derinlemesine anlamalar?na yard?mc? olur. Elde edilen veriler, çevre bilinci olu?turmaya yönelik müfredat ve ö?retim stratejilerinin geli?tirilmesine rehberlik eder.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, psikolojideki "Çevreye Yönelik ?lgi" (Environmental Interest) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel, duyu?sal ve davran??sal bile?enleri içeren karma??k bir kavramd?r. Bili?sel bile?en, çevresel bilgilere kar?? duyulan merak? ve ö?renme iste?ini; duyu?sal bile?en, çevreye kar?? hissedilen duygusal ba?lıl?? ve önemi; davran??sal bile?en ise çevreyi korumaya yönelik

potansiyel eylemleri ifade eder.

Ölçek, ö?rencilerin sadece çevre hakk?ndaki bilgilerini de?il, ayn? zamanda bu konulara ne kadar de?er verdiklerini ve ne ölçüde dahil olmak istediklerini de belirlemeyi hedefler. Bu ilgi düzeyi, sürdürülebilir davran??lar?n temelini olu?turur.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas?, bir doktora tezi kapsam?nda gerçekleştirildi?inden, geçerlik çal??malar?n?n kapsaml? oldu?u varsay?lmaktadır. Ancak, kaynak referansta do?rudan bir özet bilgi bulunmamaktadır. Ölçe?in yap? geçerli?i için genellikle aç?mlay?c? (EFA) ve do?rulay?c? (CFA) faktör analizleri kullan?lm??tır.

Kapsam geçerli?ini sa?lamak amac?yla uzman görüşlerine ba?vurulmu? ve maddelerin ölçülmek istenen yap?y? ne ölçüde temsil etti?i de?erlendirilmi?tir. Geçerlik çal??malar?n?n detaylar?, kaynakçada belirtilen doktora tezinde (Çiçek-?entürk, 2020) ayrınt?l? olarak yer almaktadır.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??malar? da doktora tezi kapsam?nda yürütülmü?tür. Güvenirlik analizinde, ölçe?in iç tutarlılı??n? belirlemek amac?yla yayg?n olarak kullanılan Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesapland??? tahmin edilmektedir. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik analizlerinin sonuçlar? ve kullanılan istatistiksel yöntemler, ölçe?in tutarlılı??n? ve tekrarlanabilirli?ini do?rulamak amac?yla tez içerisinde raporlanm??tır. Bu bilgilerin tamam?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir.

Faktör Analizi

Ortaokul Çevre ?lgi Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??tır. Ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu bir yap?y? m? temsil etti?i, bu analizler sonucunda belirlenmi?tir.

Geli?tirme a?amas?nda, verilerin faktör analizine uygunlu?unu kontrol etmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett testi gibi istatistiksel testler uygulanm??tır. Elde edilen faktör yap?s?, çevreye yönelik ilginin farklı alt boyutlar?n? (örne?in, akademik ilgi, davran??sal ilgi) ayrıtt?rm?? olabilir. Faktör yap?s?na ili?kin kesin bilgiler, tez çal??mas?n?n yöntem bölümünde sunulmaktadır.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçek olarak geli?tirilmemi?)

Format: Derecelendirme (Derecelendirme türü belirtilmemi? olsa da, ilgi ölçekleri genellikle Likert tipi ölçek kullan?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Ortaokul Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genellikle 5. s?n?ftan 8. s?n?fa kadar olan ö?renciler (Yakla??k 10-14 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye'deki ortaokul ö?rencileri örneklemeden toplanan verilerle standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, ö?rencilerin öz bildirimine dayal? olarak çevreye olan ilgilerini ölçmek için tasarlanm??t?r. Uygulama, grup ortam?nda veya bireysel olarak yap?labilir.

Anahtar Kelimeler

Çevreye Yönelik ?lgi, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Faktör Analizi, Doktora Tezi, Kilis Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresi: ozgecicek@kilis.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Özge Çiçek ?entürk (Kilis 7 Aral?k Üniversitesi ile ili?kilendirilebilir).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, Özge Çiçek ?entürk taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmemi?tir. Kullan?m için öncelikle yazar ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçe?in ticari bir ücretinin olup olmad??? bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir; ancak akademik çal??malarda genellikle yazar?n izniyle ücretsiz kullan?labilir.

Test Geli?tirme Y?I?: 2020.

Ölçe?in orijinal döküman?na ait PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

PDF İndirme Bağlantısı: [ortaokul-cevre-ilgi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Çiçek-İntürk, Ö. (2020). *Argümantasyon destekli eğitimci çizgi romanların öğrencilerin çevreye yönelik ilgi, motivasyon ve akademik başarılarına etkisi ile öğrenci deneyimleri*. Gazi Üniversitesi, Ankara.

YÖK Ulusal Tez Merkezi. (Tez kaynağına erişim linki: [tez.yok.gov.tr](#))

Ortaokul Çevre İlgisi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, Çiçek-İntürk (2020) tarafından kaleme alınan doktora tezinin ekler bölümünde yer almaktadır ve bu teze YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir.

Ölçek maddelerinin orijinal dili ve içeriği, yazarın izni olmadan değiştirilmemelidir.